

of Romani.

This text is not in its final form yet and might undergo some revision. It has been checked thoroughly, but we do appreciate feedback. This text can be used at church, at home, at schools or in non-commercial publications. The translation was done especially for people who speak the Oltenian Ursari dialect of Romani.

Please let us know if you are interested in having a printed book (roma.info@wycliffe.org). This work is released under the **Creative Commons, attribution, non-commercial no-derivatives 3.0 license**. You may copy and redistribute this work unmodified, in any medium or format, with appropriate attribution, under the same licence.

You may copy the text in its entirety or portions of it, providing the portions selected are not taken out of context.

You may not use this work for commercial purposes.

If you modify the text, you may not distribute it in any form or context.

Această lucrare nu este încă în forma ei finală, și este posibil ca să fie revizuită sau corectată în viitor. A fost verificată cu atenție, dar am fi recunoscători dacă ne-ați aduce la cunoștință orice greșală. Textul poate fi folosit în biserică, acasă, în școli sau în publicații necomerciale. Această traducere a fost pregătită pentru vorbitorii de limba romani (ursarilor din Oltenia).

Vă rugăm să ne contactați la roma.info@wycliffe.org dacă v-ar fi de folos o carte tipărită. Această lucrare vă este pusă la dispoziție sub **Licența Creative Commons Atribuire-Necomercial-FărăModificări 3.0**. Puteți să copiați și redistribuiți această lucrare doar nemodificat, în orice mediu sau format, cu atribuție potrivită, sub aceeași licență. Puteți copia textul în întregime sau în parte, dacă porțiunile selectate nu schimbă sensul originalului. Nu puteți folosi această operă în scopuri comerciale. Dacă reajustați, transformați sau construiați pe baza lucrării, nu veți putea distribui lucrarea modificată, în nici un mod sau context.

O phirimos le evreenqo anθ-e mulani

(O phirimos 12—14; 16—18; 20; 21:4-9; 22—24)
Äl numerā

E Maria haj o Aron den duma kontra le Mojsäsqi

12 E Maria haj o Aron dine dumă kontra le Mojsäsqi anθa-i kauza le žuvlăqi kušito savă lilă-sas ov dä romni; kä lilă-sas äk žuvli kušito. ² Phendes:

— Čáces numa prin o Mojsä dină dumă o RAJ? Ni dinäs dumă i prin amenθe?

Haj o RAJ aśundäs. ³ (Haj o Mojsä sas äk manuś but smerime, maj smerime dä sar orso manuś pa-i phuv.)

⁴ Anθa-k data o RAJ phendäs le Mojsäsqe, le Arónosqē haj le Maräqe:

— ĩnklen sā äl trin k-o korto le malaimasq!

Haj on ĩnkleste. ⁵ O RAJ dină pes tele le stilpoça le norosqo haj beślos k-o udar le kortosqo. Dină muj le Arónos haj le Maria, haj on pašíles. ⁶ Phendäs:

— Ašunen mišto so phenav tumenqe!

Kana si maškar tumenθe äk proročko le RAJesqo, kerav man prinžando anθ-äk dikhimos, dav lesqe dumă anθ-äk suno.

⁷ Na sa kadă si i mīrā roboča le Mojsäča.
Daštiv te avel man pakāmos anθä lesθe anθä saoro kher muro.

⁸ Dav dumā leča muj karing mosθe, mišto, na vorbenča phare xakārimasqe, haj kjar dikhel sar sikadöl o RAJ.
Kadă, sar ni darajlen te den dumă kontra mīrā robosqe le Mojsäsqe?

⁹ O RAJ xolājlos pä lenθe, haj telārdäs.

¹⁰ O noro durilos poa korto, haj ita kä e Maria pher-dilis parnímos lepraqo sar o iv. O Aron boldinālos karing e Maria, haj dikhłas kä sas lan lepra. ¹¹ Atun-ća o Aron phendäs le Mojsäsqe:

— Ax, muro raj, rugiv tut, na ker amen te phiravas e doś le bezexäsqi savo kerdäm les sar nište dile! ¹² Rugiv tut ta na avel e Maria sar äk čavo kerdo mulo, savesqo mas si pä epašaθe kerno kana ĩnklel anθa pi dej!

¹³ O Mojsä dine muj k-o RAJ:
— Devl!a, rugiv tut, sastär lan!

¹⁴ Haj o RAJ phendäs le Mojsäsqe:
— Te cungardäas laqo dad pä laqo muj, na fi sas lažavesqi timpo jefta ges? Kadä kä te avel dini avri jefta ges anθa-i tabära, numa pala kodoja te avel primime palpale.

¹⁵ E Maria sas dini avri jefta ges anθa-i tabära, haj o poporo ni telärdä zi kana sas primime palpale. ¹⁶ Pala kodoja o poporo telärdäs anθa o Hacerot haj beſles anθ-e Mulani Paran.

So dikhles äl deſuduj manuš anθ-o Kanaan

13 O RAJ phendäs le Mojsäsqe:

— ² De drom niſte manuš te phiren kaſte prinžanen o Them Kanaan, savo si te dav les le israelicenqe! Te des drom po-k manuš anθa fiosavo njamo, haj sǎ te aven manuš bare!

³ O Mojsä dinä len drom anθa-i Mulani Paran, pala e porunka le RAJesqi. Sǎ sas maj bare le israelicenqe.

⁴ Lenqe anava sas:

anθa o njamo le Rubenosqo: o Šamua, o čhavo le Zakurosqo;

⁵ anθa o njamo le Simeonosqo: o Šafat, o čhavo le Xoriosqo;

⁶ anθa o njamo le Judasqo: o Caleb, o čhavo le Jefunesqo;

⁷ anθa o njamo le Isaharosqo: o Igual, o čhavo le Josifosqo;

⁸ anθa o njamo le Efraimosqo: o Hosea, o čhavo le Nunosqo;

⁹ anθa o njamo le Benjaminosqo: o Palti, o čhavo le Rafulosqo;

¹⁰ anθa o njamo le Zabulonosqo: o Gadiel, o čhavo le Sodikosqo;

¹¹ anθa o njamo le Josifosqo, anθa o njamo le Manasesqo: o Gadi, o čhavo le Susiosqo;

¹² anθa o njamo le Danosqo: o Amiel, o čhavo le Gemaliosqo;

¹³ anθa o njamo le Ašerosqo: o Setur, o čhavo le Mikaelosqo;

¹⁴ anθa o njamo le Neftalesqo: o Nahbi, o čhavo le Vofsiosqo;

¹⁵ anθa o njamo le Gadosqo: o Geuel, o čhavo le Makiosqo.

¹⁶ Kadala si äl anava le muršänqe saven dinä len drom o Mojsä te phiren anθ-o them. Haj le Hoseasqe, o čhavo le Nunosqe, o Mojsä čhutä lesqo anav Josua.*

¹⁷ O Mojsä dinäs len drom te prinžanen o Them Kanaan. Phendäs lenqe:

— 3an anθ-o Negevo, haj pala kodoja uſten p-äl plaja! ¹⁸ Te dikhen o them sar si, sar si o poporo kaj beſel othe? Si zuralo sau slabo, si but sau cüra? ¹⁹ Haj sar si o them anθä savo beſen: si lačho sau nasul? Sar si äl foruri anθä save beſen: si len ziduri sau naj len? ²⁰ Sar si e phuv: si lačhi sau naj? Si sau naj dafä pä laθe? Te aven ileča haj anen tumença roade anθa o them!

Sas e vremä kana īnčepol te paköl e drakh.

²¹ On geles haj phirdes o them kaθar e Mulani Cin zi k-o Rehab paſa o Lebo-Hamat; ²² uſtiles anθ-o Negevo haj geles zi k-o Hebron, kaj trainas o Ahiman, o Šešaj haj o Talmaj, äl čhave le Anakosqe. (O Hebron sas kerdo maj anglat jefta bäršänça dä sar o Coan anθa o Ezipto.) ²³ Aresles zi ke Xar Eškol, othe čhindes äk kreaka drakhaça haj īngärde lan duj ȝene p-äk rovli, haj liles i rodi haj smokine. ²⁴ Kodole thanesqe čhute lesqe anav e Xar Eškol[†] anθa-i kauza le drakhaqi saves čhinde la othar äl israelică. ²⁵ Pala saranda ges boldinäjles kaθar o phirimos le themosqo.

²⁶ Aresles k-o Mojsä, k-o Aron haj k-äl saorä manuš le israelicenqe, k-o Kades anθ-e Mulani Paran. Andine lenqe veſti, lenqe haj saorä poporosqe, haj sikade lenqe äl roade le themosqe. ²⁷ Phendes le Mojsäsqe:

— Geläm anθ-o them anθä savo dinän ame drom. Čačes, si äk them kaj thabdel thud haj abgin: kadala si lesqe roade. ²⁸ Numa kä o poporo kaj beſel anθ-o them si zuralo, äl foruri si len ziduri haj si but bare. Dikhläm othe i le čhaven le Anakosqe. ²⁹ Äl amalećică beſen anθ-o Them Negevo; äl hetică, äl jebuśică haj äl emorică beſen p-äl plaja; haj äl kanaanică beſen paſa o paj baro haj anθ-o lunzimos le Jordanosqo.

³⁰ O Caleb potolisardäs o poporo anθa o Mojsä. Phendäs:

— Hajden te ȝas, haj si te las o them anθa amenθe, kä si te avas čačes maj zurale!

³¹ Dar äl murš kaj phirdes leča phendes:

— Ni daſtis te ȝas kontra kadal poporosqe, kä si maj zuralo dä sar amenθe!

³² Andine veſti nasul le israelicenqe anθa o them kaj phirde les. Phendes:

— O them savo phirdäm les kaſte prinžanas les si äk them kaj xal pe manušän. Saorä manuš saven dikhläm len othe si bare. ³³ Maj dikhläm othe le ne-

***13:16** O anav Hosea xakärdöl „ov xastravel”, haj o anav Josua xakärdöl „o RAJ xastravel”.

[†]**13:24** O kuvïnto Eškol xakärdöl „drakh”.

felimen.^a (Äl čhave le Anakosqe cirden pes anθa o njamo le nefelimenqo.) Angla amenθe haj angla lenθe sāmas cijne sar nište grejeră!

14 Saoro poporo īncēposajlos te zbärl, haj rujas anθ-e rät kodoja. ² Saorä israelicä dine duma kontra le Mojsäsqi haj le Aronosqi. Phendä lenqe saoro poporo:

— Maj mišto sas te mulāmas anθ-o Them le Ezipotosqo sau te mulāmas anθä kadaj mulani! ³ Sosθe īngärel amen o RAJ anθ-o them kadava, te meras le sabiaθar, haj amare rromnän, amare čhavorrä si te aven lile? Naj maj mišto te ris amen anθ-o Ezipto?

⁴ Haj phendes jekh avresqe:

— Te alos amenqe äk bulibaš haj te ris amen anθ-o Ezipto!

⁵ O Mojsä haj o Aron čhude pes le moça ke phuv angla saorä manuś anθa-l israelicä. ⁶ O Josua le Nunosqo haj o Kaleb le Jefunesko, anθa kola kaj phirdesas o them, čhindes pe coale ⁷ haj phendes saorä manuśänqe le israelicense:

— O them savo phirdäm les kaſte prinžanas les si äk them but, but lačho. ⁸ Kana plačol le RAJes amenθar, si te īngärel amen anθä kadava them haj va dela les amenqe: äk them anθä savo thabdel thud haj abgin. ⁹ Numa na ušten kontra le RAJesqi haj na daran kaθar äl manuś anθa o them kodova, kä si te xas len! Ačhiles korkoro, naj kon te maj ažutil len. Na daran lenθar, o RAJ si amença!

¹⁰ Saoro poporo delas duma te mudarel len baränça, dar e slava le RAJesqi sikadilis k-o korto le malaimasqo, angla saorä israelicä.

¹¹ O RAJ phendäs le Mojsäsqe:

— 3i kana ni va īnkärela konto manθar o poporo kadava? 3i kana ni va pakäna anθä manθe, saorä minunençe kaj kerdem len anθä lenqo maškar? ¹² Si te dav len dab phare nasfalimaça, haj si te mudarav len, dar tut si te kerav tut äk njamo maj baro haj maj zuralo dä sar lenθe.

¹³ O Mojsä phendäs le RAJesqe:

— Äl ezipteä si te ašunen, pentrukä tu andän ke zuralimaça ke poporos anθa lenqo maškar. ¹⁴ Haj si te phenen kolenqe kaj beſen anθ-o them kadava kä ašundes kä tu, o RAJ san anθ-o maškar kadal poporosqo, save dikhle tut angla pesθe, tut, RAJA. Kä kō noro beſel opral pä lenθe: haj o ges ȝas angla lenθe anθ-äk stilpo norosqo, haj e rät anθ-äk stilpo jagaqo. ¹⁵ Kana mudaresa kadal poporos sar äk manuśäs, äl njamuri, save ašundes kadala bukä anθa tuθe, si

te phenen: ¹⁶ «O RAJ mudardäs kadal poporos anθ-e mulani, kä ni daſtisajlos te īngärel les anθ-o them anθa savo xaläſas sovel kä del les lenqe!»

¹⁷ Akanak muro Raj, sikav kō zuralimos, sar phen-dän: ¹⁸ «O RAJ ni xoläol sigo, lesqi mila ačhol, jertil o bezex haj e xoli kontra lesqi; dar čačes ni va arakhela bi došaqa koles kaj si došalo, haj pedepsil äl bezexa le dadene qe anθ-äl čhave, zi kä le trinenqo haj le štarenqo njamo.» ¹⁹ Rugiv tut te jertis äl bezexa kadal poporosqe, pala o barimos ke milaqo kaj ni termenil pes, sar jertisardän kadal poporos anθa o Ezipto zi akanak!

²⁰ O RAJ phendäs:

— Jertisardem len sar manglän. ²¹ Dar kabor si dä čačes kä me sem žuvindo haj kä e slava le RAJesqi va pherela saorä phuv, ²² kadikita dä čačes si kä saorä murš save dikhenas mīri slava haj äl minuni save kerdem len anθ-o Ezipto haj anθ-e mulani, haj čhute man deš drom ke proba haj ni ašundes manθar, ²³ nić äk data naj te dikhen o them pä savo xalem sovel lenqe dadene qe kä si te dav les lenqe. Nić jekh savo ni īnkärdäs konto manθar naj te dikhel les. ²⁴ Dar kä muro robo o Kaleb si aver felo haj kerden sǎ so kamnem me, si te īngärv les anθ-o them anθä savo sas, haj lesqe čhave si te len les anθa lenθe.

²⁵ Äl amalećicä haj äl kanaanicä beſen anθ-e xar kadaja: kadä kä texara rin tumen haj telären anθ-e mulani, p-o drom savo īngärel karing o Baro Paj le Trestěnqo!

²⁶ O RAJ phendäs le Mojsäsqe haj le Aronosqe:

— ²⁷ 3i kana va dena duma kadav poporo nasul kontra mīri? Čačes, ašundem sar den duma kontra mīri äl israelicä. ²⁸ Phen lenqe: « ‘Pä mīri viaca’ phenel o RAJ ‘xav sovel kä si te kerav tumenqe sar dinen duma haj me ašundem. ²⁹ Anθ-e mulani kadaja si te ačhon tumare kokalä, sǎ kaj senas ginde manuś marimasqe, kaθar äl biš bärš opre, save dinen duma kontra mīri. ³⁰ Xav sovel kä ni va ītrina anθ-o them anθa savo xalem sovel kä va beſena othe, afer dä o Kaleb le Jefunesko, haj o Josua le Nunosqo. ³¹ Tumare čhaven anθa save phenden kä si te aven lile, si te īngärv len othe, kaſte prinžanen o them savo phenden kä ni kamen les. ³² Kabor anθa tumenθe, tumare kokalä si te ačhon anθä kadaj mulani. ³³ Dar tumare čhave si te aven čobaja saranda bärš anθ-e mulani haj va suferina kä ni senas uže mança, zi kana va ačhona saoränqe kokalä anθ-e mulani. ³⁴ Pala sar saranda ges phirden o them te prinžanen les, sa

^a13:33 3eneza 6:4

kadă saranda bärś si te suferin anθa tumare bezexa, äk bärś anθa fiosavo ges. Haj atunć si te prinžanen kä me sem xoläme kontra tumari.’ »

³⁵ Me, o RAJ, dinem duma! Čačes kadă si te kerav kadav poporosqe nasul, savo vazdinäjlos kontra miiři. Si te xasaon anθä kadaj mulani, kathe si te meren.

³⁶ Haj äl murś saven dinäasas len drom o Mojsä te phiren o them, haj save kana risajles kerdesas ka saoro poporo te del duma kontra lesqi, kä andines vorbe nasul anθa o them, ³⁷ äl manuś kadala, save andines vorbe nasul anθa o them, mules dine dab angla o RAJ. ³⁸ Anθa-l manuś kodola save gelesas te prinžanen o them, numa o Josua le Nunosqo, haj o Caleb le Jefunesko ačhiles zuvinde.

³⁹ Kana o Mojsä phendäs kadal bukă saorä israelicense, o poporo sas anθ-äk bari žală. ⁴⁰ Detexara anθa-i rät uštiles karing äl plaja phenindos:

— Italem ame, hajden te žas anθ-o than anθa savo dinäs duma o RAJ, kä kerdäm bezex.

⁴¹ O Mojsä phendäs:

— Sosθe uštjaen e porunka le RAJesqi? Naj te len o them! ⁴² Na žan, kä o RAJ naj tumença, haj si te aven marde kaθar tumare dušmaja! ⁴³ Äl amalećică haj äl kanaanică si othe angla tumenθe, haj si te aven mudarde kaθar lenqi sabia, kä boldinäjlen kaθar o RAJ, haj o RAJ naj te avel tumença.

⁴⁴ Haj on nakhles pa kadaja haj uštiles p-äl plaja, dar o kivoto le phanglimasqo le RAJesqi haj o Mojsä ni īnkleste anθa-i tabära. ⁴⁵ Atunć mukle pes tele äl amalećică haj äl kanaanică save bešenas p-äl plaja kodola, marde len haj našade len zi k-o Horma.

O Kore haj lesqe manuś xolären le RAJes dar o RAJ alol le manuśän kaj si čače

16 O Kore le Iceharosqo, o čhavo le Kehatosqo anθa-l levicešti, anθ-äk than nište manuśän-ça anθa o njamo le Rubenosqo: o Datam haj o Abiram le Eliabosqe, haj o On le Peletosqo, ² uštiles kontra le Mojsäsqi anθ-äk than duje šälença haj peinda manuś anθa-l israelică, anθa-l bare le poporosqe, anθa kola kaj sas alome kaθar o poporo, haj save sas manuś anaveça. ³ On kidinäles kontra le Mojsäsqi haj le Aronomi haj phende lenqe:

— Aresel tumen! Kä saoro poporo, să si sfinci, haj o RAJ si anθä lenqo maškar. Sosθe vazden tume maj opre dä sar o poporo le RAJesqi?

⁴ Kana ašundäs o Mojsä kadaj buki, čhudä pes le moča ke phuv. ⁵ Phendäs le Koresqe haj lesqe manuśänqe:

— Texara o RAJ si te sikavel kon si lesqo haj savo si sfinto. Haj te anel les lesθe (si te anel les lesθe numa koles saves si te alol les), ⁶ ita so te keren: o Korja haj saorä manuś lesqe, len pirä tämiiimasqe! ⁷ Texara čhun jag anθä lenθe haj čhun tämija pä laθe angla o RAJ! Koles saves va alola les o RAJ, va avela o sfinto. Aresel! Čajlilem tumenθar, äl čhave le Levesqe!

⁸ O Mojsä phendäs i le Koresqe:

— Ašunen kathe, äl čhave le Levesqe! ⁹ Ni aresel tumen kä o Del le Israelosqo alosardä tumen anθa o poporo le Israelosqo te anel tumen lesθe, te keren buki k-o than le bešimasqo le RAJesqi haj te bešen angla o poporo kašte služin lesqe? ¹⁰ Ni aresel tumen kä andinä tut lesθe, tut haj saorä phralen kire, le čhaven le Levesqe — akanak maj kamen te aven i rašaja! ¹¹ Kodolasqe tu haj ke manuś sen kontra le RAJesqi! Na kontra le Aronomi den duma, käc kon si ov?

¹² O Mojsä dinäs drom te den muj le Datanos haj le Abiramos le Eliabosqe. Dar on phendes:

— Ni žas. ¹³ Ni aresel kä īnkaladän amen anθa-k them kaj thabdelas thud haj abgin, kašte mudares amen anθ-e mulani? Akanak kames i te kerdös o maj baro pä amenθe? ¹⁴ Haj maj but, ni īngärdän amen anθ-äk them kaj thabdel thud haj abgin, haj ni diňan te perel amen fiosaven phuja haj reza! Pakäs kä daštis te les äl jakha le manuśänqe? Ni žas!

¹⁵ O Mojsä xoläjlo nasul haj phendäs le RAJesqi:

— Na le lenqo daro! Ni lem nič äk xär anθa lenqo, haj ni kerdem nasul kanikasqe anθa lenqe!

¹⁶ O Mojsä phendäs le Koresqe:

— Tu haj ke manuś texara te aven angla o RAJ, tu haj on anθ-äk than le Aronomi! ¹⁷ Len tumenqe fiosavo piri tämijasqi, čhun tämija anθä la, haj anen fiosavo angla o RAJ tumari piri; duj šäla haj peinda pirä tämiiimasqe! Tu haj o Aronomi te len fiosavo tumari piri tämiiimasqi!

¹⁸ Kadă kä liles fiosavo pi piri tämiiimasqi, čhutes jag anθä la, čhute tämija pä la, haj bešles k-o udar le kortosqo le malaimasqo, anθ-äk than le Mojsäca haj le Aronomi. ¹⁹ O Kore dinä muj saoro poporo kontra le Mojsäsqi haj le Aronomi k-o udar le kortosqo le malaimasqo. Haj e slava le RAJesqi sikadilis saorä poporosqe. ²⁰ Haj o RAJ phendäs le Mojsäsqe haj le Aronomi:

— ²¹ Den tumen rigaθe anθa o maškar kadal poporosqo, kašte mudarav len anθ-äk data!

²² On čhudes pes le moča ke phuv haj phendes:

— Devl!a, Devl!a, savo des phurdimos saorän so train! Kana si äk manuś kaj kerel bezex, čáces si te xoläos kontra saorä poporosqi?

²³ O RAJ phendäs le Mojsäsqe:

— ²⁴ Phen le poporosqe: «Telären kaθar o korto le Koresqo, le Datanosqo haj le Abiramosqo!»

²⁵ O Mojsä gelos sigo k-o Datam haj k-o Abiram, haj äl phure le Israeosqe geles pala lesθe. ²⁶ Phendäs le poporosqe:

— Durön kaθar äl korturi kadal manuśänqe doṣale haj na čhun o vast pä khančesθe so si lenqo, ta na aven ſilade anθa saorä bezexa lenqe!

²⁷ On telärdes kaθar beſenäs o Kore, o Datam haj o Abiram. O Datam haj o Abiram īnklistes avri haj beſenäs k-o udar pe korturenqo, pe rrömnänča, pe čhavencia haj pe cijnoränča. ²⁸ O Mojsä phendäs:

— Kadä va prinžanena kä o RAJ dinä man drom te kerav saorä bukä kadala, haj ni kerav len anθa muro šäro: ²⁹ Kana äl manuś kadala va merena sar meren saorä manuś, kana va avela len soarta sar saorä manuśän, ni dinä man drom o RAJ. ³⁰ Dar kana o RAJ va kerela äk buki nevi, kana e phuv va putrela pō muj haj va īngicila len ku sā so si len, haj kadä va zana dä zuvinde anθ-o kher le mulenqo – atunč si te zanen kä äl manuś kadala ni īnkärdes konto kaθar o RAJ.

³¹ Kana ni maj dinäs duma, e phuv tala lenθe pharilis. ³² E phuv putardäs pō muj haj īngicisardäs len haj lenqe famelen, anθ-äk than saorä manuśänča le Koresqe haj sā so sas len. ³³ Mukle pes dä zuvinde anθ-o kher le mulenqo, on haj sā so sas len, e phuv učhardä len haj xasajle anθa o maškar le poporosqo. ³⁴ Saoro Israelo kaj sas paſa lenθe naſlos kaθar lenqo cipimos, dindos muj:

— Ta na īngicil amen e phuv!

³⁵ Kaθar o RAJ īnklistis jag haj phabardäs le duje šälen haj peinda manuś save anenas tämija.

³⁶ O RAJ phendäs le Mojsäsqe:

— ³⁷ Phen le Eleazarosqe, o čhavo le raſajesqo o Aron, te īkalavel äl pirä le tämiimasqe anθa-i jag haj te čhadel dur e jag, kä si sfincome. ³⁸ Anθa-l pirä le tämiimasqe kadal manuśänqe save mules kä kerdles bezex: te kerdön niſte pläc marde te učharen o altari haj te avel äk semno anθa-l israelică. Kä sas andine angla o RAJ, kadä kä si sfincome.

³⁹ O raſaj o Eleazar liläš äl pirä le xarkomaqe, save andinesas len kola kaj phabiles, haj kerdiles anθa lenθe niſte pläc anθa o učharimos le altaresqo, ⁴⁰ sar phendäsas o RAJ prin o Mojsä. Kerdiles te anen gogi

le israelicenqe, kä koniva, savo naj anθa o njamo le Aronomqo, ta na paſol te anel tämija angla o RAJ haj ta na merel, sar o Kore haj lesqe manuś.

⁴¹ Anθä le donqo ges saorä manuś le israelicenqe dine dumä kontra le Mojsäsqi haj kontra le Aronomqo:

— Tume mudarden le poporos le RAJesqo!

⁴² Kana kidinäjlos o poporo kontra le Mojsäsqi haj le Aronomqo, vardinas karing o korto le malaimasqo haj dikhles kä učhardä les o noro haj sikadilis e slava le RAJesqo. ⁴³ Atunča o Mojsä haj o Aron geles angla o korto le malaimasqo, ⁴⁴ haj o RAJ phendäs le Mojsäsqe:

— ⁴⁵ Den tumen rigaθe anθa o maškar kadal poporosqo te mudarav len anθ-äk data!

On čhude pes le moça ke phuv ⁴⁶ haj o Mojsä phendäs le Aronomqo:

— Le e piri le tämiimasqi, čhu jag poa altari anθä laθe, čhu tämija anθä la, za sigo k-o poporo haj ker pačä maškar lenθe haj o RAJ! Kä o RAJ si xoläme haj īnceposardäs te del dab.

⁴⁷ O Aron liläš e piri sar phendäsas o Mojsä, haj naſlos anθ-o maškar le poporosqo, haj ita kä o RAJ īnceposardäs te del dab anθ-o poporo. Haj tämiiisardäs haj kerdä so träbul te kerel pačä maškar lenθe haj o RAJ. ⁴⁸ Beſlos maškar äl mule haj maškar äl zuvinde, haj oprisajlos o dimos dab. ⁴⁹ Dešuštar mi haj jefta šäla manuś mules, afer dä kola kaj mules anθa sosθe kerdäs o Kore pe manuśänča. ⁵⁰ O Aron risajlos k-o Mojsä k-o udar le kortosqo le malaimasqo, kä oprisajlos o dimos dab.

E rovli le Aronomqo

17 O RAJ phendäs le Mojsäsqe:

² De dumä le israelicenqe, haj le deſuduj rovli lenθar p-o jekh bulibašasθar fiosave njamoqo! Te ramos o anav fiosavesqo pä lesqo rovli, ³ haj te ramos o anav le Aronomqo p-e rovli le Levesqo, kä si te avel po-k rovli bulibašasθar kaθar fiosavo njamo. ⁴ Te čhus len anθ-o korto le malaimasqo, angla-i märturia* kaj maladöv me tumenča. ⁵ E rovli le manuśäsqi kaj alosardem les si te zelenil pes. Kadä si te xastravav man kaθar saorä dimata dumä kontra tumari kaθar äl israelică.

⁶ O Mojsä dinä dumä le israelicenqe. Saorä bulibaša dine les po-k rovli, po-k rovli kaθar fiosavo bulibaš, p-o jekh kaθar fiosavo njamo, dä sā deſuduj rovli. E rovli le Aronomqo sas jekh anθa lenqe rovli. ⁷ O

***17:4** E märturia sas äl table le krisaqe anθ-o Kivoto le Devlesqo. (Eksodo 25:16)

Mojsă ĉutăs äl rovlă angla o RAJ anθ-o korto le malaimasqo.⁸ Anθä le dujenqo ges, kana o Mojsă gelos anθ-o korto le malaimasqo, dikhläs kä e rovli le Aranosqi savi sas anθa o njamo le Levesqo, zelenisajlisas, kerdăsas mugură, kerdăsas lulugă haj pakărdăsas migdale. ⁹ O Mojsă lilăs saorä rovlă angla o RAJ saorä israelicenqe. On dikhle äl rovlă haj lilăs fiosa-vo pi rovli. ¹⁰ O RAJ phendăs le Mojsäsqe:

— Ĉhu e rovli le Aranosqi palpale angla e märturia kaſte īnkărdöl sar äk azutori animasqo gogi, haj te avel äk semno anθa kola kaj ni kamen te aſunen! Kadă te ĉhus šaro le dimasqe dumia anθa manθe, kaſte na meren!

¹¹ O Mojsă kerdă kadă, kerdă sā so phendăsas les-qe o RAJ.

Kon daſtil te paſol k-o korto le RAJesqe?

¹² Äl israelică phendes le Mojsäsqe:

— Vaj, meras, xasaos, xasaos ku sā!¹³ Kana orsavo kaj paſol k-o korto le RAJesqe merel, si te meras ku sā?

18 Haj kadă o RAJ phendăs le Aranosqe:

— Tu, ke ĉave haj o kher ke dadesqo, äl Kehateſti, tusa, te phiraven äl bezexa kerde kontra le bukänqi sfinto! Tu haj ke ĉave te phiraven äl bezexa kerde kontra le službaqi le rašaenqi!

² An i ke phralen, o njamo le Levesqo, o njamo ke dadesqo, te aven phangle tuθar haj te služin tuqe, kana tu haj ke ĉave sen angla o korto le malaimasqo. ³ On te päzin tumen haj saoro korto! Dar ta na paſon kaθar äl bukä sfinto, nić kaθar o altari, kaſte na meren nić on haj nić tume! ⁴ On te aven paſa tuθe haj te päzin o korto le malaimasqo haj sā so si kerdo i k-o korto, dar aver dakoniva ta na paſol tumenθe!

⁵ Tume te päzin o than o sfinto haj o altari, ta na maj xolăov p-äl israelică! ⁶ Dikh kä alosardem tumare phralen le levicen anθa o maškar le israelicenqo sar äk duro anθa tumenθe, dine le RAJes, kaſte keren so träbul k-o korto le malaimasqo. ⁷ Numa tu haj ke ĉave daſtin te služin sar rašaja k-o altari haj pala i perdjaua kaj si angla o Kivoto. Dav tumen äk duro: si te keren buki sar rašaja. Haj kana aver dakoniva si te paſol, te avel mudardo!

E pokin le rašaenqi

⁸ O RAJ maj phendăs le Aranosqe:

***18:16** Panž siklă ruposqe sas kam 55 grame.

b18:18 Levitiko 7:30-33

— Dikh, me dav tut anθä ki griža mīrā daruri. Tuqe haj ke ĉhavenqe dinem äl daruri ĉutine rigaθe manqe kaθar äl israelică, te aven tumare: haj kadaja te avel äk kris vešniko. ⁹ Ita so si te avel kiro anθa-l bukä maj sfinto kaj naj phabarade: saorä daruri lenqe: daruri xamasqe, saorä žertfe andine manusänθar te kerdön uze, haj saorä žertfe andine anθa-i doś, save si te anen len manqe. Kadala bukä äl maj sfinto te aven kire haj ke ĉhavenqe!¹⁰ Te xas len anθ-äk than sfinto, orso murš te xal anθa lenθe, te aven sfinto anθa tuθe!

¹¹ Si te aven kire i kadal daruri: äl daruri andine kaθar äl israelică dav len tuqe, ke ĉhavenqe haj ke ĉeānqe, haj kadaja te avel äk krisimos vešniko. Kola save si uze anθä kō kher te xan anθa lenθe!

¹² Haj dav tut sā so si maj lačho anθa o untdelemno, sā so si maj lačho anθa-i mol gugli haj o giv, anθ-äk roade anglune save va anena len le RAJesqe. ¹³ Saorä roade äl anglune lenqe phuāqe save anen len le RAJesqe te aven kire! Kola save si uze anθa kō kher te xan anθa lenθe! ¹⁴ Te aven kire sā so si ĉutine rigaθe le RAJesqe sar xală pes sovel anθ-o Israelo!

¹⁵ Te avel kiro orso angluno kerdo kaj va anena les le RAJesqe sar žertfa, i manuš, i animală paſa o kher! Dar träbul te avel pale pokindo o angluno kerdo le manusäsqo haj i le animalenqo kaj ni träbul xale. ¹⁶ (Te aven pale pokinde äl ĉave kana pherena äk ĉhon panže siklença* ruposqe, pala o siklo le kortosqo, savo si biš gere.) ¹⁷ Dar ta na avel pale pokindo o angluno kerdo le gurumnäqo, le brakhäqo haj le buznaqo: si sfinci. Lenqo rat te ĉhores les p-o altari haj te phabares lenqo pravarimos te kerel thuv — sar äk khandimos ūkar le RAJesqe. ¹⁸ Haj lenqo mas te avel kiro, sar o kolin haj e ĉang e ĉačib andine sar daro si kire! ¹⁹ Dav tut (tut, ke ĉaven haj ke ĉeān) saorä daruri sfinto andine le RAJesqe kaθar äl israelică. Kadaja te avel äk krisimos vešniko. Kadava si äk phanglimos lonesqo intotdjauna angla o RAJ, anθa tuθe haj anθa ke ĉave!

E pokin le levicenqi: E rig e sfinto

²⁰ O RAJ maj phendăs le Aranosqe:

— Naj te avel tut phuv anθä lenqo them, naj te avel tut rig anθä sosθe si le len. Me sem ki rig, ki phuv anθ-o maškar le israelicenqo.

²¹ Le ĉaven le Levesqe dav len anθ-o than le phuāqo saorī le deſenqi rig anθ-o Israelo anθa-i buki

savi keren lan, anθa-i buki le kortosqi le malaimasqo.²² Äl israelică ta na maj pašon k-o korto le malaimasqo, kaſte na keren bezex haj te meren!²³ Äl levică te keren buki k-o korto le malaimasqo haj te phiraven o bezex kerdo kontra le kortosqi! Kadaja te avel äk kris vešniko anθa-k njamo anθä aver njamo! Haj ta na avel len phuv anθ-o maškar le israelicenqo!²⁴ Anθa kodoja dav le levicen anθ-o than le phuāqo le dešenqi rig savi anen la äl israelică le RAJesqe. Anθa kodolasqe phendem anθa lenθe: «Ta na avel len phuv anθ-o maškar le israelicenqo!»

²⁵ O RAJ phendäs le Mojsäsqi:

—²⁶ Te phenes le levicenqe: «Kana len kaθar äl israelică le dešenqi rig savi dinem la tuqe anθ-o than le phuāqo, te den anθa la äk daro anθa o RAJ: le dešenqi rig anθa-i le dešenqi rig!²⁷ Haj o daro tumaro si te avel gindo sar o giv anθa-i aria^c haj sar e mol gugli anθa o tjasqo andine avrenθar.²⁸ Kadä te den i tume äk daro le RAJesqe, anθa saorä bukä le dešenqi rig save len lan kaθar äl israelică! Te den le rašajes le Aronom o daro le RAJesqe!²⁹ Anθa saorä daruri save del pes tumenqe, te den daruri le RAJes, anθa sǎ so si maj lačho te den e rig e sfíント!»

³⁰ Te phenes le levicenqe: «Kana dinen anθa lenθe e rig e maj lačhi, o resto kaj ačhol si te avel anθa tumenθe xamos, sar si avren save kides anθa-i aria xamos haj anθa o tjasqo pimos!³¹ Daštin te xan les anθä orso than, tume haj tumare khera, kä kadava si tumaro pokinimos anθa-i buki k-o korto le malaimasqo.³² Naj te aven došale, kana maj anglat den e rig savi si maj lačhi. Kadä ni maxrin äl daruri sfíント le israelicenqe, haj naj te meren.»

Pale rovel pes o poporo

20 Äl israelică, saoro poporo, aresles anθ-e Mūlani Cin anθ-o angluno čhon, haj bešles anθ-o Kades. Othe muli haj sas praxome e Maria.

² Le poporos nas les paj haj uštilos kontra le Mojsäsqi haj kontra le Aronomi.³ Haj xale pes le Mojsäsqa. Phendes:

— Sosθe ni mulāmas kana mules amare phral angla o RAJ!⁴ Sosθe anden le poporos le RAJesqe anθä kadaj mulani, kaſte meras kathe ame haj amare animală?⁵ Sosθe īkaladen amen anθa o Ezipto te anen amen anθä kadav than nasul, kaj naj nić giv, nić smokino, nić rez, nić rodio, haj naj nić paj pimasqo?

⁶ O Mojsă haj o Aron telärdes kaθar o poporo haj geles k-o udar le kortosqi le malaimasqo. Čhude pes le moča ke phuv haj o RAJ sikadă lenqe pi slava.⁷ O RAJ phendäs le Mojsäsqe:

—⁸ Le e rovli haj kide le poporos, tu haj kōphral o Aron! Te phenes angla lenθe le stinkaqe te del pō paj! Kadä si te īkalaves paj anθa-i stinka ka o poporo haj lenqe animală te daštin te pen.

⁹ O Mojsă lilas e rovli kaj sas angla o RAJ, sar poruncisardäs ov.¹⁰ O Mojsă haj o Aron kides le poporos angla e stinka. Haj o Mojsă phendä lenqe:

— Ašunen, tume kaj ni kamen te ašunen kaθar o Del! Kamen te īkalavas tumenqe paj anθa kadaj stinka?

¹¹ Pala kodoja o Mojsă vazdäs pō vast haj dinäs dab duar e stinka le rovläča. Haj īnklistos but paj, haj pilies o poporo haj lenqe animală.

¹² Atunča o RAJ phendäs le Mojsäsqe haj le Aronomi:

— Kä ni pakäjen man kaſte sikaven mürri sfincenia le israelicenqe, naj te īngären kadal poporos anθ-o them savo dav les lenqe.

¹³ Kadala sas äl paj Meriba,^{*} kaj xale pes äl israelică le RAJeča haj ov sikadilos sfíント maškar lenθe.

O Edom ni kamel te mukel le Israełos te nakhel

¹⁴ Kaθar o Kades o Mojsă dinä drom nište manuš k-o thagar le Edomosqo:

— Kadä del duma kōphral o Israel: 3anes saorä pharimata kaj aviles pā amenθe.¹⁵ Amare dada geles anθ-o Ezipto haj bešläm but bärša othe. Dar äl ezipteä kerde amenqe nasul, amenqe haj amare da-denqe.¹⁶ Dinäm muj k-o RAJ, haj ašundäs amaro glaso. Dinä drom äk īzhero haj īkaladă amen anθa o Ezipto.

Akanak sám k-o Kades, äk foro paša kōthem.

¹⁷ Muk amen te nakhas anθa kōthem! Naj te nakhas nić p-äl kümprü, nić anθa-l reza, haj nić naj te päs paj anθa-l xainga. Si te zas p-o drom le thagaresqo, naj te das amen rigaθe nić ke čáci sau ke stiňgo poa drom, zi kana ni īklasa anθa kōthem.

¹⁸ O thagar le Edomosqo dinä les anglat:

— Naj te nakhes anθa muro them, aver felo le sabiača si te īklav angla tuθe.

¹⁹ Äl israelică phende lesqe:

*20:13 Meriba xakärdöl „čjarta”.

^c18:27 Levitiko 27:30.

— P-o drom o baro si te ȝas. Haj kana păsa anθa kő paj me haj mîrâ turme, si te pokinav tuqe o preco. Să so kamav si te nakhav le pîrneça, na maj but.

²⁰Ov dinăs anglal:

— Naj te nakhes!

Haj ïnklisto lesqe anglal bute manušänça zurale.

²¹Kadă kä o thagar le Edomosqo ni muklăs le Israe-los te nakhel anθa lesqe them. Haj o Israel gelos pă aver drom.

O merimos le Aronosqo

²²Äl israelică, saoro poporo, telärdes kaθar o Kades haj aresles k-o Plaj o Hor. ²³O RAJ phendăs le Mojsäsqe haj le Aronosqe paşa o Plaj o Hor, paşa o Them Edom:

— ²⁴O Aron si te merel haj nakhel paşa pe phure, kä ni va ïntrila anθ-o them savo dav les le israelicenqe, kä ni aśunden so phendem k-o paj le Meribago. ²⁵Le le Aronos haj lesqe ȝhaves le Eleazaros, haj īngär len p-o Plaj o Hor! ²⁶Nangär le Aronos kaθar lesqe coale le raśajesqe haj hură lesqe ȝhaves le Eleazaros lença,^d kä o Aron si te nakhel paşa pe phure, va merela othe.

²⁷O Mojsă kerdăs so porunćisardăsas lesqe o RAJ. Ustiles p-o Plaj o Hor angla saoro poporo. ²⁸O Mojsă nangärdăs le Aronos kaθar äl coale le raśajesqe haj hurärdăs lença lesqe ȝhaves le Eleazaros. O Aron mulos othe, p-o vîrfo le plajesqo. O Mojsă haj o Eleazar dine pes tele poa plaj. ²⁹Saoro poporo dikhlăs kä o Aron mulos, haj saoro kher le Israełosqo rujas trända ges le Aronos.

O sap le xarkomaqo

21 ⁴Telärdes kaθar o Plaj o Hor p-o drom kaj ïngärel karing o Baro Paj le Trestenqo, kaštē nakhen paşa o Them le Edomosqo. O poporo xasar-dăs pi räbdară p-o drom ⁵haj dines dumă kontra le Devlesqi haj le Mojsäsqi:

— Sosθe ïnkaldaden amen anθa o Ezipto kaštē meras anθ-e mulani? Kä naj nić marno, nić paj, haj ȝaj-liläm kaθar kadav xamos khançivalo!

⁶Atunća o RAJ dinăs drom kontra le poporosqi nişte sapa velinime kaj dandardes o poporo, kadă kä mules but manuś anθa o Israeło. ⁷O poporo avilos k-o Mojsă haj phendăs:

— Kerdäm bezex, kä dinăm dumă kontra le RAJesqi haj kontra kiri. Rugisao le RAJesqe, kaštē durărel amenθar kadal sapen!

^d20:26 Eksodo 35:19; 40:13

O Mojsă rugisajlos anθa o poporo. ⁸O RAJ phendăs le Mojsäsqe:

— Ker äk sap haj ȝhu les p-äk kašt! Kana dakoniva si dandardo haj vardil karing lesθe, va traila.

⁹O Mojsă kerdă äk sap xarkomaqo haj ȝhută les p-äk kašt. Kana dakoniva sas xalo kaθar äk sap haj dikhlăs karing o sap le xarkomaqo, trailas.

O Balak dinăs drom pala o Balaam

22 Äl israelică telärdes haj beśles anθ-e Mulani le Moabosqi, ïnkältar o Jordano, angla o Je-rihono. ²O Balak, o ȝhavo le Ciporosqo, dikhlăs să so kerdăsas o Israel le emoricensqe. ³Le moabikenqe sas lenqe dar kaθar äk poporo kadikita dä baro, darajles kaθar äl israelică. ⁴Äl moabică phendes le phurenqe le Medianosqe:

— Kadal but manuś si te xan să so si anθä amare riga, sar xal o guruv să so si zeleno p-o kimpō!

Pä atunća sas thagar le Moabosqo o Balak, o ȝhavo le Ciporosqo. ⁵Ov dinăs drom manuś k-o Balaam, o ȝhavo le Beorosqo, anθ-o Petor p-o Paj o Eufrato anθä lesqe them, kaštē del les muj: „Ita, äk poporo ïnklisto anθa o Ezipto, učharel e phuv haj ȝhută pes te beśel paşa manθe. ⁶Kadă rugiv tut te aves te des armaja kadal poporos anθa manθe, kä si maj zuralo manθar! Kadă daštiva te marav les haj te goniv les anθa muro them, kä ȝanav kä kas binekuvintis si binekuvintime haj kas des armaja si dino armaja.”

⁷Äl phure le Moabosqe haj le Medianosqe telärdes haj liles peça daruri anθa-i armaj. Aresles k-o Balaam haj phende lesqe so phendăs o Balak. ⁸O Balaam phendă lenqe:

— Ačhon kathe arăt, haj si te phenav tumenqe so va phenela manqe o RAJ.

Haj äl maj bare le Moabosqe ačhiles k-o Balaam.

⁹O Del avilos k-o Balaam haj phendăs:

— Kon si äl manuś kadala tuça?

¹⁰O Balaam dină anglal le Devles:

— O Balak le Ciporosqo, o thagar le Moabosqo dină len drom te phenel manqe: ¹¹«Ita, äk poporo savo ïnklisto anθa o Ezipto učharel e phuv. Av orde te des les armaja anθa manθe! Kadă daštiva te marav les haj te goniv les.»

¹²O Del phendăs le Balaamosqe:

— Na ȝa lença, haj nić na de armaja kodol poporos, kä si binekuvintime!

¹³O Balaam ustilos detexara haj phendăs le maj barenqe le Balakosqe:

— 3an palpale anθä tumaro them, kä o RAJ ni mukel man te 3av tumença!

¹⁴ Äl maj bare le Moabosqe uštiles, risajles k-o Balak haj phendes lesqe:

— O Balaam ni kamnos te avel amença.

¹⁵ O Balak pale dinäs drom maj but phure maj mišto dikhle dä sar anglal. ¹⁶ Aresles k-o Balaam haj phendes lesqe:

— Kadä del duma o Balak, o čhavo le Ciporosqe: «Na muk khanč te opril tut, rugiv tut, te aves manθe! ¹⁷ Kä si te dav tut bari cinstja haj si te kerav sā so va phenesa manqe. Numa av orde, rugiv tut, haj de armaja anθa manθe kadal poporos!»

¹⁸ O Balaam dinäs anglal le služitoren le Balakosqe:

— I te del man o Balak pō kher pherdo rupo haj sumnakaj, sa ni daštivas te kerav nić äk buki, kä si cijni kä si bari, kontra le porunkaqi le RAJesqi, mīrä Devlesqi. ¹⁹ Dar rugiv tumen, ačhon kathe i tume kadaj rät kašte dikhav so va phenela manqe o RAJ!

²⁰ P-o maškar le reakjaqo o Del avilos k-o Balaam haj phendä lesqe:

— Kana äl manuś kadala aviles te den tut muj, ušti haj 3a lença! Dar te keres numa so va phenava tuqe!

E xärni le Balaamosqi del duma

²¹ O Balaam uštilos detexara, čhutäs e šaua p-e xärni haj telärdäs le bare manušänça le Moabosqe. ²² O Del xoläjlos kä telärdäs, haj o īnzero le RAJesqi bešlos lesqe kontra anθ-o drom. O Balaam sas pä pi xärni, haj duj služitorä sas leça. ²³ Kana e xärni dikhläs le īnzeros le RAJesqi bešindos anθ-o drom le sabiača īnkaladi anθ-o vast, dinä pes rigaθe anθa o drom haj gelis p-o kimpō. O Balaam mardä lan kašte anel lan p-o drom. ²⁴ Atunča o īnzero le RAJesqi bešles p-äk poateka anθa-l reza, maškar duj ziduri. ²⁵ E xärni dikhlä les, dinä pes karing o zido haj kidäs o pürno le Balaamosqe anθ-o zido. O Balaam pale mardä lan.

²⁶ O īnzero le RAJesqi gelos maj dur haj bešlos anθ-äk than cijno kaj nas drom te maj nakhes nić ke čači nić ke stingo. ²⁷ E xärni dikhlä les haj tinosajlis tele tala o Balaam. O Balaam xoläjlos haj mardäs le xärnä äk rovläča. ²⁸ O RAJ putärdäs o muj le xärnäqo, haj oj phendä le Balaamosqe:

— So kerdem tuqe, kä trivar mardän man?

²⁹ O Balaam dinäs anglal le xärnä:

— Kä mardän tuqe žoko manθar! Te sas man äk sabia anθ-o vast, mudardemas tut ziakanak!

³⁰ E xärni phendä le Balaamosqe:

— Čačes ni sem me ki xärni pä savi phirdän saoro timpo zi anθ-o ges dä ages? Maj kerdem tuqe kadä?

Haj ov dinäs anglal:

— Ni.

³¹ O RAJ putärdäs äl jakha le Balaamosqe, haj ov dikhläs le īnzeros le RAJesqi bešindos anθ-o drom, le sabiača īnkaladi anθ-o vast. Haj dinäs koča haj bangärdäs pō šäro. ³² O īnzero le RAJesqi phendä lesqe:

— Sosθe mardän ke xärnä trin drom? Ita, me īnklistem te bešav ki kontra, kä kō drom si nasul angla ma. ³³ E xärni dikhlä man haj dinä pes rigaθe angla manθe trin drom. Ta na dinäsas pes rigaθe angla manθe, tut mudardemas tut ziakanak, haj lan muklemas lan žuvindi.

³⁴ O Balaam phendä le īnzerosqe le RAJesqi:

— Kerdem bezex, kä ni žanglem kä bešes anθä mu-ro drom te opris man. Akanak, kana si nasul angla tuθe so kerav, me si te riv man.

³⁵ O īnzero le RAJesqi phendä le Balaamosqe:

— 3a kadal manušänça, dar te phenes numa so phenav tuqe me!

Haj o Balaam gelos le bare manušänça le Balakosqe.

³⁶ O Balak ašundäs kä avel o Balaam haj īnklistos lesqe anglal kä äk foro anθa o Moab paša o Paj Arnon, kaj sas o hotari o maj durärdö. ³⁷ O Balak phendä le Balaamosqe:

— Ni dinem drom tuθe te aves sigo? Sosθe ni avilän manθe? Ni pakäs kä daštiv te pokinav tut?

³⁸ O Balaam dinäs anglal le Balakosqe:

— Ita kä avilem tuθe. Dar akanak, daštiv te phenav orso? Si te phenav numa so va phenela manqe o Del.

³⁹ O Balaam gelos le Balakoča haj aresles k-o Kiryat-Hucot. ⁴⁰ O Balak žertfisardäs guruva, brakhä haj buznä haj anθa lenθe dinäs te xal le Balaamos haj le maj baren save sas leça.

E prooročia e angluni le Balaamosqi

⁴¹ Detexara o Balak liläs le Balaamos opre p-o Plaj o Bamot-Baal, haj othar o Balaam dikhläs äk rig anθa

23 o poporo le Israeosqe. ¹ O Balaam phendä le Balakosqe:

— Vazde manqe kathe jefta altarä haj pregätsar manqe kathe jefta viceja haj jefta berbečä!

² O Balak kerdäs sar phendä o Balaam, haj phabardäs po-k vicälo haj po-k berbjaqo pä fiosavo altari. ³ O Balaam phendä le Balakosqe:

— Beš paša kō phabarimos, kä me telärv! Daštiv pes ka o RAJ te avel te maladöl pes mança. Haj so va sikavela man si te phenav tuqe.

Haj uštilos p-äk than ućo haj mulano.⁴ O Del avilos te maladöl le Balaamoča, haj o Balaam phendäs lesqe:

— Kerdem äl jefta altară, haj pä fiosavo altari phabardem po-k vicälo haj po-k berbjaqo.

⁵ Haj o RAJ phendäs le Balaamosqe so te phenel:

— Risao k-o Balak haj kadä te des lesqe duma!

⁶ O Balaam boldinäjlos k-o Balak haj dikhlä les bešindos paşa lesquo phabarimos, haj paşa lesθe äl maj bare le Moabosqe.⁷ O Balaam phendäs pi prooroćia:

— O Balak andinä man anθa o Aram,
o thagar le Moabosqe dinä man muj

anθa-l plaja le räsäritosqe:

«Av orde haj de manqe armaja le Jakovos!

Av orde haj pher nasulimos le Israelos!»

⁸ Sar te dav me armaja
koles kaj ni del les armaja o Del?

Sar te pherav me nasulimos
koles kaj ni pherel les nasulimos o RAJ?

⁹ Dikhav len anθa-l vîrfuri le stinčenqe,
dikhav len pa-l plaja.

Si äk poporo kaj bešel korkoro
haj ni gïndil pes kä si sar aver njamuri.

¹⁰ Kon daštild te ginel e pulberă le Jakovosqe,
haj te phenel kabor dä but
si äk sferto anθa o Israelo?

O, te meravas sar kola äl ćače,
haj muro sfiršito te avel sar lenqo!

¹¹ O Balak phendäs le Balaamosqe:

— So kerdän manqe? Andem tut te des armaja mïrä dušmanos, haj tu sa binekuvintis les!

¹² Ov dinäs anglal:

— Naj kadä kä träbul te phenav numa so phenel manqe o RAJ te phenav?

Le dujenqi prooroćia

¹³ O Balak phendäs lesqe:

— Rugiv tut, hajda mança anθä aver than kaθar daštis te dikhes len, numa äk rig anθa lenθe, na sa-orän! Othar te des len manqe armaja!

¹⁴ Ingärdä les anθa-o kïmpo Cofim, p-o vîrfo le Plajesqo Pisga. Vazdäs jefta altară haj phabardäs äk vicelo haj äk berbjaqo pä fiosavo altari.¹⁵ O Balaam phendäs le Balakosqe:

— Aćho kathe paşa kō phabarimos, haj me si te ȝav angla lesθe.

¹⁶ O RAJ avilos te maladöl le Balaamoča, haj phen-dä lesqe so te phenel:

— Risao k-o Balak haj kadä te des lesqe duma!

¹⁷ O Balaam risajlos lesθe haj dikhlä les bešindos paşa lesquo phabarimos, anθ-äk than le maj barença le Moabosqe. O Balak phendäs lesqe:

— So phendäs o RAJ?

¹⁸ Haj o Balaam phendäs pi prooroćia:

— Ušti haj ašun, Balak!

Le sâma manθe, o ćhavo le Ciporosqo!

¹⁹ O Del naj äk manuś kašte oxavel,
nić äk ćhavo manuśasqo te parubdöl.
Ni kerel so phendäs?

Ni va īnkärela kä pi vorba?

²⁰ Dikh, primisardem porunka te binekuvintiv.
Ov binekuvintisardäs, haj me ni daštiv te paruav.

²¹ Ov ni dikhläs nasulimos anθ-o Jakov,
ni dikhläs pharimos anθ-o Israel.

O RAJ, lesquo Del si lença,
on phenen zurales kä ov si lenqo thagar.

²² O Del īnkälavel len anθa o Ezipto,
si zuralo sar äl ſinga äk taurosqe sâlbatiko.

²³ Kadä kä naj drabarimos kontra le Jakovosqe,
nić armaj kontra le Israelosqi.

Akanak phendöl pes anθa o Jakov haj o Israel:
So bukä bare kerdäs o Del!

²⁴ Dikh, äk poporo! Uštel sar äk leo,
vazdel pes sar äk leo.

Ni sovel ȝi kana ni xaläs so astardäs
haj ni piläs o rat kolenqo kaj mudardä len.

²⁵ O Balak phendäs le Balaamosqe:

— Kana ni des len armaja, nić na binekuvintisar len!

²⁶ O Balaam dinäs anglal:

— Ni phendem tuqe kä si te kerav sâ so va phenela o RAJ?

Le trinenqi prooroćia

²⁷ O Balak phendäs le Balaamosqe:

— Rugiv tut, hajda te ȝas anθä aver than! Othar daštila te plaçol le Devles te des manqe armaja kadal poporos!

²⁸ O Balak ingärdäs le Balaamos p-o vîrfo le Plajesqo Peor, kaθar daštild pes te dikhol e mulani.²⁹ O Balaam phendäs le Balakosqe:

— Vazde manqe kathe jefta altară haj pregätišar manqe kathe jefta viceja haj jefta berbeć!

³⁰ O Balak kerdäs sar phendäs o Balaam haj phabardäs po-k vicelo haj po-k berbjaqo pä fiosavo altari.

24 O Balaam dikhläs kä le RAJes plaçol les te bi-nekuvintil le Israelos, haj ni maj gelos sar aver data k-äl drabarimata, haj boldäs pō muj karing

e mulani.² Haj vazdăs pe jakha haj dikhlăs le Israełos bešindos pala pe njamuri. Haj o Duxo le Devlesqo avilos pä lesθe.³ O Balaam phenedas pi prooroćia:

— Kadă phenel o Balaam, o čhavo le Beorosqo,
kadă phenel o manuš le jakhença putarde,

⁴ kadă phenel kova savo ašunel äl vorbe le Devlesqe,
kova savo dikhel o dikhimos kaθar

kova o Maj Zuralo,

kova savo perel ke phuv

haj si lesqe jakha putarde:

⁵ «So šukar si ke korturi, Jakov!e!

Ke khera, Israelle!

⁶ Intinzon pes sar nište xară,

sar nište bară paša äk paj,

sar nište dafă aloäqe, save čhută len o RAJ,

sar nište čedră pašal paja.

⁷ O paj va thabdela anθa lenqe gärnici,

haj lenqi sämínca si te avel mišto kingärdi.

Kadă kä lenqo thagar si te avel

maj baro dä sar o Agag,

haj lesqo thagarimos va baröla.

⁸ O Del īnkälavel len anθa o Ezipto,

si zuralo sar äl šinga äk taurosqe sälbatiko.

Xal le njamuren, pe dušmaen,

īnhärelen lenqe kokală,

haj nakhajen pe säzecença anθa lenθe.

⁹ Bangärel pe koča haj sovel sar äk leo:

Kon si te vazdel äk leo kaj sovel?^e

Binekuvintime te avel

orkon va binekuvintila tut,

haj dino armaja te avel

orkon dela tut armaja!^f»

¹⁰ O Balak xoläjlos p-o Balaam. Dinäs anθa-l vast haj phenedas le Balaamosqe:

— Dinem tut muj te des armaja mîrä dušmaen, haj dikh kä tu trin drom binekuvintisardän len!¹¹ Naś akanak haj za khore! Phendemas: čačes va pokinava tut, dar o RAJ īnkärdä tut ta na les lan.

¹² O Balaam dinäs anglal le Balakos:

— Naj kadă kä phenedem le manušänqe savenqe di-nän len manqe drom:¹³ «Kjar te del man o Balak pō kher pherdo rupo haj sumnakaj, manθar sa ni daštivas te kerav nić äk buki, kä si lačhi kä si nasul, kontra le porunkaqi le RAJesqi. Va phenava numa so va

phenela o RAJ.»¹⁴ Haj ita akanak kä ȝav kä muro poporo. Av orde, haj va phenava tuqe so va kerela o poporo kadava ke poporosqe anθ-äl gesa kaj va avena.

Le štarenqi prooroćia

¹⁵ O Balaam phenedas pi prooroćia:

— Kadă phenel o Balaam, o čhavo le Beorosqo,
kadă phenel o manuš le jakhença putarde,

¹⁶ kadă phenel kova savo ašunel äl vorbe le Devlesqe,
kova saves si les prinžanimos kaθar o Maj Baro,
kova savo dikhel o dikhimos

kaθar kova o Maj Zuralo,

kova savo perel ke phuv

haj si lesqe jakha putarde:

¹⁷ «Dikhav les, dar na akanak,
dikhav les dar na pašal.

Äk stjaua va īnklela anθa o njamo Jakov,

äk rovli kaj stäpinil va vazdela pes anθa o Israelo.

Oj va īnhärela o čikat le Moabosqo
haj äl šäre saorä čhavenqe le Setosqe.

¹⁸ O Them le Edemosqo si te avel lilo,
o Them Seir si te avel lilo pe dušmaenθar.

O Israel si zuralo haj va kerela fapte bare.

¹⁹ Äk thagar va īnklela anθa o Jakov

haj va mudarela kolen kaj va ačhona žuvinde
anθa o foro.»

²⁰ O Balaam dikhlăs le amalećicen haj phenedas pi prooroćia:

— O Amalek si o angluno anθa-l njamuri,
dar lesqo sfırśito si te avel merimos.

²¹ Haj maj dikhlăs le kenicen haj phenedas pi prooroćia:

— Kō kher si zuralo,
kō kujbo si čhutino anθ-äk stinka.

²² Dar tumen, äl kenică, si te aven mulane,
kana o Ašur va lela tumen robi.

²³ O Balaam maj phenedas äk prooroćia:

— Vaj! Kana kerela o Del kadaj buki,
kon daštild te maj trail?

²⁴ Anθa o Kitim va avena koräbi,

va peraena le Ašuros haj le Eberos,
haj pala kodoja va avela mudardo i o Kitim.

²⁵ Pala kodoja o Balaam uštilos haj risajlos khore.

O Balak telärdäs i ov.